

ע"פ 58099/08/19 - ז' ב' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 58099-08-19 ב' נ' מדינת ישראל

לפני: כבוד השופטת מרשק מרום, אב"ד
כבוד השופטת עמית בוסתן
כבוד השופט טרסי

מעוררת ז' ב' - ע"י עו"ד דורון שטרן

נגד

מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד ליאת גלבוש

פסק דין

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בראשון לציון בת.פ. 58099-08-19, אשר לאחר שמיעת הראיות זיכה את המערערת מחלק מהעבירות שיוחסו לה בכתב האישום, אך הרשיע אותה בעבירות איומים ותקיפת זקן אשר גרמה לחבלה חמורה והשית עליה, בין היתר, עונש מאסר בפועל למשך 12 חודשים. הודעת הערעור מכוונת הן כלפי הכרעת הדין המרשיעה מיום 17.2.19 והן כלפי חומרת עונש המאסר שהושת על המערערת בגזר-דין מיום 18.7.19.

נציין כבר עתה כי המורכבות המשפטית בהליך זה נובעת מכך שבפרק הזמן שחלף מאז הוגש כתב האישום ועד שנשמעו הראיות לפני בית המשפט קמא, נפטר המתלונן, כך שעדותו לא נשמעה, והכרעת הדין התבססה במידה רבה על אמרות שתועדו מפיו בסמוך לאחר האירועים המפורטים בכתב האישום, אם על ידי בני משפחה קרובים ואם על ידי שוטרים שהיו מעורבים בחקירת האירועים. שאלת קבילותן, כמו גם משקלן הראייתי, של אותן אמרות, נוכח הוראות סעיף 10 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "הפקודה"), היא שעומדת ביסוד הכרעת הדין, כמו גם במוקד הערעור הנוכחי.

כתב האישום

נגד המערערת הוגש כתב אישום המונה שני אישומים בעבירות אלימות כלפי אביה הקשיש, ו' ב' (להלן: "המתלונן"), יליד 1930, אשר בביתו התגוררה במשך כחודשיים עובר ליום 2.3.18.

על פי המפורט בעובדות האישום הראשון, ביום 2.3.18, בסמוך לשעה 8:30, השמיעה המערערת דברי איום כלפי המתלונן, ובעודה אוחזת באלה אף איימה להכות בראשו. בעקבות זאת פנה המתלונן למשטרה ובשעה 12:45 הגיש נגדה תלונה. כעבור יומיים, ביום 4.3.18, בסמוך לשעה 14:30, פנתה המערערת למתלונן, אמרה לו שהיא יודעת

שהגיש נגדה תלונה, ואיימה שלפני שתיכנס לכלא, תהרוג אותו. מיד לאחר מכן בעטה המערערת בצלעותיו של המתלון וגרמה לנפילתו ארצה. כתוצאה ממעשיה נגרמו למתלון המטומות בכף ידו הימנית ובמרפק יד ימין וכן שבר בצוואר הירך הימנית, והוא נזקק לניתוח קיבוע השבר. המערערת אף הותירה את המתלון שוכב כאוב על הרצפה כשעה לערך, עד שהגיעה למקום בת אחרת של המתלון ועזרה לו לקום. בגין מעשים אלה יוחסו למערערת באישום הראשון ריבוי עבירות איומים - עבירות על סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") וכן עבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה חמורה - עבירה על סעיף 368(ב) לחוק.

על פי עובדות האישום השני, במהלך אותם חודשים ימים בהם התגוררה המערערת בבית המתלון, עובר למתואר באישום הראשון, נהגה המערערת, במספר רב של הזדמנויות, לאיים על המתלון שתהרוג אותו ושתשבור חפצים בבית. בגין מעשים אלה יוחסה לה עבירת איומים - עבירה על סעיף 192 לחוק.

פסק דינו של ביהמ"ש קמא

בית המשפט קמא זיכה את המערערת מהמיוחס לה באישום השני, וכן מעבירת האיומים שיוחסה לה באישום הראשון לגבי אירועי יום 2.3.18. מנגד, הרשיע בית המשפט קמא את המערערת בעבירות שיוחסו לה באישום הראשון לגבי יום 4.3.18, כלומר בעבירות איומים ותקיפת זקן.

היות והערעור מכון כלפי ההרשעה החלקית בלבד, וקביעות בית המשפט קמא אודות הזיכוי החלקי אינן עומדות כעת לבחינה מחודשת לפנינו, לא נרחיב בנושא זה ונסתפק בכך שנבהיר בקווים כללים את הרקע לזיכוי. כאמור, על רקע מותו המצער של המתלון עובר לשמיעת הראיות, לא נשמעה עדות המתלון בבית המשפט, ועל כן ביקשה המשיבה לבסס את אחריותה של המערערת למעשים אלו על המוצג ת/7, אותה תלונה שהגיש המתלון נגד המערערת ביום 2.3.18 בשעה 12:45. בתלונה זו התייחס המתלון הן לאיום מבוקרו של אותו יום והן לאיומים להם היה חשוף, לטענתו, במהלך החודשים שקדמו לכך.

בית המשפט קמא מצא כי הודעת המתלון ת/7 קבילה לשמש כראיה לחובת המערערת לגבי אירועי אותו בוקר, וזאת לנוכח הוראות סעיף 10 לפקודה וסמיכות הזמנים בין האירועים לבין הגשת התלונה. אף על פי כן, זיכה בית המשפט קמא את המערערת מהמיוחס לה בהקשר זה, לאחר שמצא כי עדותה של אחות המערערת, מ' ב' (להלן: "מ"), אשר נכחה אף היא בבית במועדים הרלבנטיים, אינה תומכת באמרת המתלון ב-ת/7, ואף מחלישה אותה. בנסיבות אלה, קבע בית המשפט קמא כי לא הוכחה אשמתה של המערערת בהקשר זה מעל לכל ספק סביר, ועל כן זיכה אותה מעבירת האיומים שיוחסה לה, וזאת מחמת הספק.

באשר לאישום השני, שעניינו איומים שהשמיעה המערערת כלפי המתלון במהלך החודשים שקדמו להגשת התלונה, קבע בית המשפט קמא כי האמור בהודעה ת/7 אינו קביל לחובת המערערת בהקשר זה, לנוכח פער הזמנים המשמעותי בין אמרת המתלון לבין האירועים האלימים המתוארים בה. בהיעדר ראיות נוספות, ונוכח המסקנה לפיה עדותה של מ' אינה ראויה למשקל משמעותי, זיכה בית המשפט קמא את המערערת מהמיוחס לה באישום השני.

מנגד, הרשיע בית המשפט קמא את המערערת בעבירות שיוחסו לה לגבי אירועי יום 4.3.18. היות והתשתית הראייתית הרלבנטית, כמו גם ממצאי בית המשפט קמא לגביה, תוארו ביסודיות ובהקפדה בהכרעת הדין, וישמשו גם אותנו בהכרעתנו, יצוטטו כעת הפסקאות הרלבנטיות לנושא זה ישירות מתוך הכרעת דינו של בית המשפט קמא בפסקאות 15-25:

"האירוע מיום 4.3.18 - איומים ואלימות פיזית

15. אין מחלוקת על כך שבמועד ההתרחשות נכחו בבית אך ורק הנאשמת ואביה. לכאורה, גרסה מול גרסה. כמו כן, הדגשנו את החובה לבחון בזהירות את גרסת האב, בפרט על רקע חוסר היכולת לבחון את עדותו בבית המשפט. מנגד, דווקא באירוע זה מצטברים נתונים רבים אשר תומכים בגרסת האב ומחזקים אותה.

16. נתחיל דווקא בגרסתה של הנאשמת, שכאמור הייתה היחידה שנכחה בבית במועד ההתרחשות. לשיטתה, אביה נפל מייד לאחר שנכנס הביתה: "בסביבות 13:30. עשיתי בצק. פתחתי את הג'חנון. הוא פתח את הדלת. אני הייתי במטבח, הוא ישב, עף עם הכסא. אז שמעתי צעקות, יצאתי מהמטבח, הוא אמר אל תגעי בי, לא רוצה עזרה. ואז סיימתי את הבצק. א' עלתה למעלה, אני ירדתי למטה, אמרתי לה אבא לא רוצה עזרה ממני" (פרוטוקול עמוד 73 שורות 7-3).

בחקירתה הנגדית של הנאשמת התברר כי לא ראתה אותו "עף עם הכסא", אלא שמעה אותו צועק, ניגשה אליו, ואז סיפר לה שנפל מהכיסא. איננה יודעת להסביר מדוע שעה מאוחר יותר סיפר לאחותה א' שהיא זו שדחפה אותו (עמוד 78 שורה 25 - עמוד 79 שורה 7).

17. א' ס' (להלן: א'), אחותה של הנאשמת, העידה כי הגיעה לבית על מנת לאסוף את הנאשמת לבדיקה רפואית. הנאשמת ירדה למכוניתה ואמרה לה שאביה נפל. כשעלתה לבית סיפר לה האב שהנאשמת דחפה אותו ושכואבת לו הרגל. היא העלתה אותו על המיטה, נתנה לו בקבוק מים ויצאה מן הבית. מכאן, א' היא הראשונה שפגשה באב לאחר האירוע (פרט לנאשמת), והוא מסר לה כי הנאשמת דחפה אותו וגרמה לנפילתו.

18. ד' ק' ב' (להלן: ק'), אחיה של הנאשמת, העיד כי הגיע לבית, מצא את אביו במיטתו, ושמע ממנו כי הנאשמת בעטה בו, הפילה אותו וגרמה לו לכאבים ברגל. עוד שמע מהאב כי א' היא זו שהעלתה אותו על המיטה, מה שמחזק את גרסתה של א'. כאמור, גם הנאשמת סיפרה בעדותה כי א' עלתה לבית לאחר שסיפרה לה כי אביה נפל, ואף בכך יש לחזק את גרסתה של א'. ק' העיד כי הזמין משטרה, ובהמשך הזמין אמבולנס, לבקשת השוטר שהגיע למקום.

19. רס"ל משה קחלון (להלן: קחלון) הגיע לבית בעקבות קריאה שנפתחה על ידי ק'. קחלון העיד לפני, וכן הוגש דו"ח הפעולה שכתב בעקבות האירוע (ת/2). ניכר כי העד השתדל מאד לדייק ולתאר את ההתרחשות כהווייתה. מהדו"ח עולה כי האב סיפר לו על התלונה במשטרה (ת/7), על כך שהנאשמת שמעה על הגשת התלונה ובעקבות זאת איימה עליו "אני לא ילך לכלא אתה תראה מה אני יעשה לך", ואז בעטה בו בצלעות וגרמה לו ליפול על הרצפה, שם שכב זמן רב עד שהגיעה שכנה שעזרה לו לקום למיטה והזעיקה את בנו ק'. האב סירב לקבל טיפול רפואי. קחלון הסביר לק' שכדאי להזמין טיפול רפואי, כך נעשה, והאב פונה על ידי מד"א לבית החולים "אסף הרופא". העד הדגיש כי האב דיבר באופן רגיל, וכי אם היה משהו חריג היה מתעד זאת בדו"ח הפעולה (פרוטוקול עמוד 19 שורות 9-18).

הסנגור ביקש למצוא קושי באמירה כי שכנה סייעה לאב לעלות למיטה, כי ניתן ללמוד מכך שהאב לא היה צלול ולא התמצא בסביבתו, בפרט לאור דבריה של א' שהיא זו שהעלתה את האב למיטה, והתימוכין לכך בעדותו של ק', ואף בדבריה של הנאשמת שאישרה כי א' הייתה הראשונה שעלתה לבית לאחר שהיא יצאה מהמקום. אין בידי ליתן לאמירה זו בדו"ח הפעולה את המשקל שמבקש לתת לה הסנגור, בפרט על רקע

העובדה שהאב חזר על גרסתו כפי שנמסרה לק' גם בפני חוקר שהגיע לגבות את הודעתו בבית החולים כפי שיפורט להלן. מצאתי כי מדובר ככל הנראה בחוסר הבנה של קהלון, או ברישום שגוי בדו"ח, ולא בדמנציה או חוסר התמצאות של האב.

20. רס"ר מיכאל אשרוב (להלן: אשרוב) גבה את הודעתו של האב בבית החולים (ת/1), והעיד לפניי על נסיבות גביית העדות. התרשמתי לחיוב מעדותו של אשרוב, עד אינטליגנט, רהוט, שמסר עדות מדויקת וזהירה, מבלי להוסיף או להחסיר פרטים. העד זכר את האירוע, השיב בהגינות לשאלותיו של הסנגור, ואני מקבל את עדותו כמהימנה. אשר לנסיבות גביית ההודעה, אשרוב סיפר כי זו נגבתה בחדר המיון, באופן מבודד ככל הניתן מאנשים אחרים, לרבות מבני משפחתו של האב. אמירה זו אינה מתיישבת אמנם עם דבריהם של ק' וא' שטענו כי נכחו בסמוך, ואולם לא מצאתי כי יש בכך להפחית מהמהימנות שאני נותן לדברי העד, כשבהחלט יתכן כי לא היה מודע לזהותם של בני המשפחה. כנשאל האם האב היה צלול לחלוטין, השיב כך: "מבחינתי הוא היה צלול לחלוטין, אפשר לראות בגוף העדות שאפילו פעם אחת, אני אומר בצער, הוא גיחך איתי על אחת השאלות ששאלתי אותו, מתוך ציניות. אני מאמין שאדם צלול יכול היה להגיע לתשובה הזאת" (פרוטוקול עמוד 13 שורות 15-12). דומה שהעד מכוון לתשובת האב לשאלה האם יש מצלמות בבית, על כך ענה: "למה מה קרה בית משפט?" (ת/1 עמוד 2 שורות 13-14).

21. הודעת האב (ת/1) מפרטת את האירוע מיום 4.3.18. האב סיפר שביום ששי (2.3.18) התלונן במשטרה על איומים. ביום 4.3.18 שב לביתו ממועדון מבוגרים, הנאשמת הייתה בבית, הזכירה את תלונתו במשטרה ואיימה עליו כי אם תלך לכלא אזי תהרוג אותו "לפני שאני אכנס לכלא". "ואז פתאום אני עמדתי ליד השולחן, היא הרימה את הרגל ונתנה לי מכת דחיפה עם הרגל בצד ימין של הצלעות, נפלתי על היד ועל הרגל, מאז אני לא יכול להזיז את הרגל ודווקא הרגל הזו היו לי שברים". האב המשיך ותיאר בפירוט את מהלך העניינים, כי היה עם צד ימין כלפי הנאשמת, כיצד ניסה לבלום את הנפילה ביד ימין, כי לא ענה לנאשמת שאיימה שתהרוג אותו, כיצד החל לבכות מכאבים, וכי המתלוננת אמרה לו שעוד מעט יקום.

לשאלה כיצד הגיע לבית החולים השיב "הבן שלי הגיע מתי שהוא, נראה לי בשעה 16:00 ראה אותי שאני כואב לי והזמין אמבולנס, אבל לפני זה באה הילדה שלי א', ראתה שאני על הרצפה, שכבתי על הרצפה. א' הילדה שלי עזרה לי עד המיטה והיא הלכה היו לה סידורים, ואז הבן שלי בא שמע את הסיפור, ובאה משטרה והוא סיפר להם מה קרה". הנה כי כן, בעדות קצרה אך מפורטת תיאר האב את כל ההתרחשויות מראשיתה, החל ברקע לאירוע שנובע מהתלונה שמסר במשטרה (ת/7), המשך באיומים שהשמיע כלפיו הנאשמת בעקבות הגשת התלונה, המשך בתקיפתו על ידי הנאשמת, כולל תיאור נסיבות התקיפה ותחושותיו במהלכה ואחריה, הגעת בתו א' שסייעה להעלותו למיטתו, המשך בהגעת בנו ק', המשך בהגעת משטרה (קהלון) וכלה בהזמנת מד"א. הודעתו של האב עמוסה בפרטים, אשר כולם נתמכים על ידי העדים האחרים (א', ק', קהלון). וניכר כי ניתן וראוי לתת בה אמון. ההודעה עקבית, סדורה, הגיונית, הן תוכנית והן צורנית, ואני מקבל את דברי גובה ההודעה (אשרוב) כי העד היה צלול ובקיא בסביבתו. תשובתו הצינית של האב לשאלה האם יש מצלמות בביתו מעידה, כדברי אשרוב, על כך שהאב התמצא היטב בהתרחשויות והיה ער לפרטים. ניכר אף כי לא ניסה להעצים את חומרת מצבו. כך, כשנשאל האם יש לו נזק, השיב "חושדים לנזק של שבר באגן, לא בטוחים" (ת/1 שורות 22-23).

גרסתו של האב כי הותקף על ידי הנאשמת, נתמכת גם בתיעוד הרפואי, ממנו עולה כי מסר לרופאים שנפל לאחר שהותקף על ידי בתו הצעירה (ת/11, ת/14).

22. כאמור, ק' הגיע לבית לאחר א', מצא את אביו במיטה, שמע ממנו על כך שהותקף על ידי הנאשמת והזמין משטרה למקום, ולאחר מכן הזמין מד"א. ק' היה צמוד למיטתו של האב בבית החולים, ובהמשך הגיעו לשם גם

מ', א' והנאשמת. ק' נחקר ארוכות על היחסים במשפחה, מצבו של האב עובר לאירוע, המגורים המשותפים של האב ושתי בנותיו (הנאשמת ומ') באותו בית, וכמובן על ההתרחשויות ביום 4.3.18, למן הגעתו של ק' לבית. התרשמתי מק' כעד מהימן, כשתוכן עדותו מתיישב הן עם דברי האב והן עם עדויותיהם של א' ושל השוטרים. ק' סיפר בפירוט על התרחשויות במשפחה עובר לאירוע, על חייו של אביו שהיה עצמאי ככל הניתן לאדם בגילו (87), על יכולותיו הפיזיות, על טיול שערכו בחו"ל חודשים ספורים עובר לאירוע. ניכר כי מערכת היחסים בתוך המשפחה היתה מורכבת. בצד זאת, לא התרשמתי כי נעשה ניסיון להשחיר את הנאשמת. לשאלה האם ראה אירועי אלימות של הנאשמת כלפי אביו השיב בשלילה (פרוטוקול עמוד 42 שורות 25-26).

23. מ' הגיעה לבית החולים לאחר ק', ותיארה אף היא ששמעה מאביה את תיאור האירוע, כפי שנמסר על ידי ק' ובהודעת האב. לא מצאתי להרחיב בעניין עדותה של מ'. מחד, עדותה מתיישבת עם גרסת המאשימה בכל הנוגע לנסיבות יום 4.3.18, ומאידך קבעתי קודם כי קיים קושי במהימנותה של עדה זו. מכאן, לא ראיתי לבסס ממצאים על סמך עדותה.

24. א', שכאמור הייתה הראשונה שפגשה באב לאחר האירוע (פרט לנאשמת) ושמעה ממנו כי הותקף על ידי הנאשמת, הגיעה אף היא לבית החולים, בצוותא עם הנאשמת. בסיפא לחקירתה הנגדית (וגם בחקירתה החוזרת) מסרה העדה כי בבית החולים אמר האב כי לא ידע כיצד נפל. לכאורה, מדובר בטענה שעומדת בסתירה לדברי האב לכל אורך הדרך. לו טענה זו נכונה, הרי שקם לכאורה ספק האם הנאשמת אכן תקפה אותו, כגרסת המאשימה. אינני מקבל אמירה זו של א', ואני מוצא אותה לא מדויקת, ולמצער איננה מתיישבת עם גרסתו הברורה והעקבית של האב, כפי שנמסרה לא' עצמה עם הגעתה לבית, ולכל הגורמים הרלוונטיים: 2 שוטרים, ק', רופאים. אין לי אלא להניח כי א' פירשה באופן שגוי אמירה של האב, ובכל מקרה לא מצאתי כי יש בכך להחליש מכנותה ומנכונותה של גרסתו.

25. הודעותיו של האב קבילות בהתאם להוראת סעיף 10(1) לפקודת הראיות. מדובר בגרסת קרבן עבירת אלימות, אשר נמסרה בסמוך לאירוע האלימות, ובהזדמנות הראשונה להתלונן - בבית ובבית החולים. מצאתי ליתן משקל משמעותי להודעותיו של האב, לאחר שבחנתי את תוכנו, ולאחר שקבעתי כי הן מתיישבות עם רצף של עדויות נוספות."

בהמשך הכרעת הדין התייחס בית המשפט קמא גם לעדותה של הנאשמת ומצא את גרסתה בלתי מהימנה, ובשים לב לממצאיו שצוטטו לעיל, הורשעה המערערת בעבירות מיום 4.3.18, כפי שתוארו באישום הראשון.

בגזר הדין מיום 18.7.19 התייחס בית המשפט קמא למרכיבי החומרה שבמעשיה של המערערת, כמו גם לנסיבותיה האישיות ולאמור בתסקיר שירות המבחן ובדו"ח הסוציאלי שהוגשו בעניינה. בית המשפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע בין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערערת, בגדר המתחם, 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים וחתימה על התחייבות כספית.

תמצית נימוקי הערעור

הסנגור המלומד, עוה"ד דורון שטרן, אשר ייצג את המערערת מטעם הסנגוריה הציבורית, הגיש לעיונו הודעת ערעור מפורטת, הן כלפי הכרעת הדין והן כלפי העונש שהושת. בלב הודעת הערעור עומדת הטענה כי הודעת המתלונן מיום

4.3.18, ת/1, אינה קבילה בהתאם להוראת סעיף 10(1) לפקודה. לחלופין נטען כי משקלה נמוך ואינו מאפשר הרשעת המערערת מעל לכל ספק סביר.

לטענת ב"כ המערערת, האמרה היחידה העומדת במקרה זה בכללי סעיף 10 לפקודה היא אותה אמרה ראשונה וספונטנית שמסר המתלונן לא'. אלא שאמרה זו אינה יכולה לשמש כבסיס להרשעה לנוכח עדותה של א' על כך שבבית החולים מסר לה אביה שאינו יודע איך נפל. טענה זו מעלה לכל הפחות ספק באמיתות טענת המתלונן שהושמעה בפני א'. בהקשר זה שגה ביהמ"ש קמא בקביעתו כי מדובר בפירוש שגוי של א' את אמירת האב.

האמרות המאוחרות יותר שתועדו מפיו של המתלונן לא היו ספונטניות, ולא נמסרו "בהזדמנות הראשונה", ועל כן אין הן קבילות בהתאם להוראת סעיף 10 לפקודה. יתרה מכך, במהלך אותן שעות היה המתלונן נתון להשפעתם של "גורמים מזהמים", אשר חלקם אינם מהימנים, לנוכח מערכת היחסים הטעונה בינם לבין המערערת. כך למשל מסר ק' בעדותו שהוא "שונא" את המערערת ותיאר אותה בדבריו כחולת נפש. גם העובדה כי ההודעה ת/1 נגבתה בנוכחות א', 'ומ' הייתה צריכה לעורר סימני שאלה לגבי מהימנות הדברים, ובית המשפט קמא טעה בכך שלא ייחס לכך משקל.

עוד טוען ב"כ המערערת כי החיזוקים עליהם הצביע ביהמ"ש להודעת המתלונן, אינם מהווים ראיות עצמאיות, אלא מדובר באותה אמרה של המתלונן עליה הוא חוזר מספר פעמים לאזני ילדיו, השוטרים והרופאים. עצם החזרה על אותה גרסה אין בה כדי לחזק את מהימנותה, ומדובר לפיכך על הרשעה המבוססת על הודעת חוץ אשר לא עמדה במבחן החקירה הנגדית, ועצם העובדה שהיא נראית על פניה "מפורטת ועמוסת פרטים", אינה מספקת על מנת להעיד על אמיתות אותם פרטים ולהוכיח התרחשותם מעל לכל ספק סביר. בנסיבות אלה, גם אם נקבע כי עדות המערערת אינה מהימנה, אין בכך כדי להוות תחליף לראיות פוזיטיביות המבססות אשמתה.

ככל שמדובר בעבירת האיומים מתעורר קושי נוסף, שכן מדובר בטענה שהעלה המתלונן לראשונה רק במהלך השיחה עם השוטר קחלון, ונושא האיומים כלל לא הוזכר על ידו בשיחותיו עם א' ועם ק', שקדמו למפגש עם קחלון. לפיכך, ככל שמדובר בעבירת האיומים, מתחזקות עוד יותר הטענות בדבר היעדר הקבילות ולחלופין בדבר משקל ראיתי נמוך שאינו מאפשר הרשעה.

הודעת הערעור כוללת גם התייחסות מפורטת לסוגיה העונשית, ועתירה להקלה בעונש, כך שלא יכלול נשיאה במאסר של ממש, או להפניה מחודשת לשירות המבחן לצורך שילוב בהליך טיפולי.

עמדת המשיבה

המשיבה, מצידה, סברה שאין ממש בנימוקי הערעור, וכי בית המשפט קמא סיפק מענה הולם ומשכנע לקשיים המשפטיים שהתעוררו לנוכח מותו של המתלונן, וכי הכרעת דינו מנומקת, מפורטת ומשכנעת ואינה מצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

דין והכרעה

לאחר שנתנו דעתנו לטיעוני הצדדים ועיינו עיין היטב בראיות שהונחו לפני בית המשפט קמא ובהכרעת הדין המפורטת, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור על הכרעת הדין להתקבל, וכי בנסיבות החריגות של הליך זה יש לזכות את המערער מהעבירות בהן הורשעה, ולו מחמת הספק. בנסיבות אלה, לא מצאנו צורך להידרש לטענות שכוונו כלפי גזר הדין.

נבהיר כבר עתה כי לא מצאנו מקום להתערב בקביעותיו המנומקות של בית המשפט קמא בכל הנוגע למהימנות העדים שהעידו לפניו. עם זאת, אנו סבורים כי על יסוד התשתית הראייתית שהוצגה לפני בית המשפט קמא, ובשים לב לכך שעסקין בסופו של יום בעדות מול עדות, והעדות המרכזית, שלא לומר הבלעדית, לחובת המערער, כלל לא נשמעה, לא ניתן היה לבסס את אחריות המערער למיחוס לה ברמה של מעל לכל ספק סביר. להלן יובאו נימוקינו.

בטרם נפנה לדון בסוגיות המשפטיות והראייתיות הקונקרטיות המתעוררות במקרה זה, איננו יכולים להימנע מלהעיר כי דומה שבמקרה זה נשכחו מושכלות ראשונים בדבר אופיו של ההליך הפלילי, ודרך המלך בה נוהגים בתי המשפט לפסוע נזנחה לטובת שביל עוקף פתלתל ורב מהמורות, אשר נועד לשימוש במצבי חירום בלבד. ובמה דברים אמורים?

חדשות לבקרים מוגשים לבתי המשפט כתבי אישום בעבירות אלימות, המבוססים בעיקר על תלונה שהגיש המותקף נגד התוקף, כשלצידה מספר מצומצם של ראיות שנועדו לחזק ולאמת את האמור בתלונה. במקרים נפוצים אלה, מתמקד הליך שמיעת הראיות בעדותו של המתלונן לפני בית המשפט, ודינו של הנאשם, לשבט או לחסד, מוכרע, במידה רבה, בהתאם למידת המהימנות שמותירה עדות המתלונן לאחר שעמדה במבחן החקירה הנגדית, לצד מהימנות הנאשם עצמו וכוחן של אותן ראיות נוספות לסייע בקביעת הממצאים.

והנה, בהליך שלפנינו, לא נשמע כלל קולו של המתלונן, אשר היה העד היחיד לארוע (למעט הנאשמת) ואשר למרבה הצער הלך לעולמו לאחר הגשת כתב האישום ובטרם נשמעו הראיות. המתלונן לא העיד, וממילא אף לא נחקר בחקירה נגדית, וכל שהובא לפני בית המשפט קמא הנו מקבץ של אמרות ששמעו עדים אחרים מפיו, חלקן מפורטות יותר וחלקן פחות, חלקן סמוכות יותר לאירועים וחלקן פחות, אך כולן כאחד מהוות אמרות חוץ של אדם שלא העיד כלל במשפט.

כשאלו הם פני הדברים מתעורר קושי ממשי בביסוס הכרעת הדין על מתן "אמון" בעדות, שכלל לא נשמעה לפני בית המשפט. למקרא הכרעת הדין מתעוררת בהכרח תחושת אי נוחות לפיה הפך ההליך העיקרי דומה דמיון יתר להליך המעצר, בו מבוססת ההכרעה על "ראיות לכאורה" המתנוססות עלי דפי נייר, וזאת חלף התרשמות ישירה מדברי העדים ומאותות האמת, או הכזב, המתגלים בהם.

ודוק, אין אנו חותרים תחת הוראות סעיף 10 לפקודה, או תחת יתר הסייגים שנקבעו בדין לכלל האוסר על הצגת ראיות מפי השמועה. מקומם של אלה שמור להם וחשיבותם רבה, אך עלינו לשוות כל העת לנגד עינינו את העובדה כי מדובר

בחריג ולא בכלל, וכי השימוש בכלים ראייתיים אלה חייב להיות זהיר ומוקפד, על מנת שלא יתהפכו היוצרות והחריג יהפוך לכלל. על רקע חשש זה אף ציין כב' השופט קדמי בספרו **על הראיות** [מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע - 2009], חלק שני, בעמ' 619, במסגרת הדיון בהוראות סעיף 10 לפקודה, כי: **"ככלל אין מרשיעים על פי אמרה כאמור כראיה יחידה"**. דומה כי ניתן היה לסיים את דברינו בהנחיה מושכלת זו, אך לא נסתפק בכך ונצלול כעת לגוף הערעור שלפנינו.

סעיף 10(1) לפקודת - שאלת הקבילות

סעיף 10 לפקודת הראיות, שכותרתו היא "אמרה של קרבן אלימות", מורה כדלקמן:

"10. עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

(1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות."

לענייננו רלבנטית החלופה הראשונה, זו המנויה בסעיף 10(1) לפקודה, אשר מורה כי עדות של אדם על אמרה שמסר קרבן מעשה אלימות בנוגע לאותו מעשה, תהיה קבילה להוכחת אמיתות תוכן האמרה, גם אם מוסר האמרה לא העיד במהלך המשפט, ובלבד שהאמרה המדוברת נאמרה בשעת מעשה האלימות, בסמוך לאחריו או בהזדמנות הראשונה בה יכול היה למסרה.

במקרה שלפנינו, מדובר באמרות שנמסרו כולן לאחר מעשה האלימות הנטען, ועל כן יש לבחון את קבילותן בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בנוגע לסמיכות הזמנים בין המעשה לאמרה ובנוגע לאותה "הזדמנות ראשונה להתאונן" על המעשה. בהקשר זה ראוי יהיה להביא את דברי בית המשפט העליון, כפי שמצאו את ביטויים בפסקה 27 לפסק הדין בע"פ 740/12 מ"י נ' **ברסקי** (21.7.14):

"מתוך הפסיקה עולה כי סמיכות הזמנים תבחן לפי נסיבות המקרה הפרטני (ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 9 לפסק דינו של השופט נ' סולברג (5.8.2013); ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 20 (3.9.2009); ע"פ 7293/97 ז'אפר נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5) 460, 469 (1998) (להלן: ענין ז'אפר)). עוד נקבע כי, פעמים, סמיכות הזמנים הנדרשת על מנת להיכנס לגדרי הסעיף לא תסתכם בסמיכות של דקות ספורות. כך, ב-ע"פ

3737/91 חיר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פ"מ מו(3) 273, 276 (1992) נקבע כי:

"כאמור בפיסקה (1) לסעיף 10, המדובר בדברים הנאמרים בשעת מעשה האלימות אובסמוך לאחריו, או לאחר שהייתה לקורבן האלימות ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו. התיבה "בסמוך לאחריו" מתפרשת על-פי הנסיבות. היא איננה מתייחסת רק למניין של דקות, אלא יכולה לחפוף גם משך זמן ארוך יותר.

כך קיבל בית משפט זה מכוח הוראותיו של סעיף 10(1) הנ"ל גם הוכחה בדבר אמרה שהושמעה מספר שעות אחרי האירוע".
(והשוו גם: ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקאות 5-2 לפסק דינו של השופט י' עמית (11.11.2012))

יחד עם זאת, דרישת "סמיכות הזמנים" לא התאינה, ושני המבחנים ("סמיכות הזמנים" ו"ההזדמנות הראשונה") עודם מתבררים לאור הטעם העומד ביסוד החרג המצוי בסעיף 10 לפקודת הראיות, וכפי שכתב השופט י' קדמי ב-ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.5.1998), בפיסקה 4:

"הטעם לקבילות של האמרות שסעיף 10 הנ"ל מדבר בהן, נעוץ בהנחה, שכאשר קרבן של אלימות אומר דברים הנוגעים למעשה האלימות לו היה לקרבן, אין דעתו נתונה לאמירת שקר; וניתן על כן לקבל את דבריו כמשקפים את האמת.

הטעם לקבילות האמרות בנסיבות הקבועות בסעיף האמור נעוץ, איפוא, בקיומה של "זיקה מקשרת" בין מעשה האלימות לבין האימרה שאומר קרבנה של האלימות; כאשר זיקה זו מסלקת את החשש, שמא האימרה כוזבת. זיקה כזו יכולה, על פי טיבה, להתקיים, רק במקום שבו יש "סמיכות זמנים" בין האלימות לבין האימרה; באופן שהאימרה נאמרת תחת "השפעתה" של האלימות".

(וראו גם: ענין ז'אפר, בעמ' 469; ע"פ 3695/99 אבו-כך נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 597, 618-619 (2000))

ועוד ראוי יהיה להביא, להשלמת התמונה, את התייחסות בית המשפט העליון לנסיבות בהן גם העובדה כי מדובר באמרה הנמסרת לאיש מרות, בתשובה לשאלותיו, לא תשלול את המימד הספונטני המקנה לאותה אמרה את חזקת המהימנות המצדיקה קבילותה לפי סעיף 10, וזאת מתוך פסה"ד בע"פ 8641/12 סעד נ' מ"י (5.8.13):

"בנוגע לסעיף 10(1) לפקודה, ככלל, העובדה כי מדובר באמרה שניתנה לפני שוטר או בתשובה לשאלה שאיננה מדריכה, אינה שוללת את קבילותה של אמרה מפי קרבן אלימות לפי הסעיף האמור (קדמי, בעמוד 621; ע"פ 3737/91 חיר נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(3) 273, 277 (1992); בש"פ 2366/00 מדינת ישראל נ' רחמימוב [פורסם בנבו] (28.3.2000); ע"פ 1424/02 טוטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(1)

615, 622 (2003).

המתלון בעניינו מסר את האמרה לשוטר מעודה בסמוך לאחר האירוע, בשעת פציעתו הקשה, בעת קבלת טיפול רפואי ראשוני באמבולנס. אין זה מן הנמנע כי המתלון חשש לחייו באותו שלב, וסבר כי זו ההזדמנות, אולי היחידה, להביא ללכידתו של היורה. כבר נפסק לא פעם כי במצב דברים זה דעתו של מתלון איננה פנויה לבידוי עלילה שמטרתה להפיל לחינם אדם זה או אחר (ע"פ 3695/99 אבו-כף נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 597, 621 (2000)). כיוצא בזה, אין מדובר בתשאול "רגיל" של שוטר מול מתלון, או בנסיון להכניס למצבת הראיות חקירה שנערכה במשטרה "בדלת האחורית". בנסיבות מיוחדות עסקינן, כאשר ההתרחשות בשטח עוד לא נסתיימה, בעיצומו של טיפול רפואי במתלון, ולבטח תחת השפעתו של האירוע המסעיר שהתרחש בתוכו. נסיבות אלה מלמדות על כך שהספונטאניות של האמרה לא נפגמה על אף שמדובר במענה לשאלות של איש מרות.

סעיף 10(1) לפקודה - יישום

אם נפנה כעת לבחון את אמרותיו השונות של המתלון, כפי שהובאו לפני בית המשפט קמא, ברוח הכללים הללו, הרי שאין חולק כי האמרה שנמסרה לבת א' קבילה לשמש כראיה בהתאם להוראת סעיף 10(1) לפקודה. א' הגיעה לבית בו התגוררו המערערת והמתלון בסמוך לשעה 15:00 ביום האירוע, כלומר כחצי שעה לאחר שהמתלון נפל ונחבל. א' שמעה מהמתלון שהמערערת דחפה אותו ושכואבת לו הרגל. מדובר באמרה שנמסרה בסמיכות ניכרת לאירוע האלים שתואר על ידי המתלון, ובהזדמנות הראשונה שהייתה לו להתאונן על כך. לפיכך, אמרה זו עומדת בשתיים מהחלופות שבסעיף, ואין מחלוקת על קבילותה.

האמרה הבאה נמסרה לבן ק', אשר הגיע לבית בשעה 16:00 לערך, כשעה וחצי לאחר האירועים, ומצא את אביו שוכב כאוב במיטתו. לדבריו, סיפר לו המתלון שהמערערת בעטה בו והפילה אותו, וכי הוא חש כאבים ברגל. מדובר באמרות שמסר המתלון כשעה וחצי לאחר האירוע, כך שאין מדובר בפרק זמן קצר הנמדד בדקות ספורות, אך בשים לב לפסיקה, אשר הרחיבה במידת מה את טווחי הזמנים, ולעובדה כי הפרטים נמסרו לק' בעת שהמתלון שכב עדיין במיטתו כשהוא סובל מכאבים עזים, מקובלת עלינו עמדת בית המשפט קמא לפיה גם אמרה זו קבילה מכוח הוראות סעיף 10 לפקודה.

דברים דומים יש לומר לגבי אמרותיו של המתלון, כפי שתועדו בדו"ח הפעולה ת/2 שערך השוטר קחלון, אשר הוזעק למקום על ידי ק', והגיע לביתו של המתלון בשעה 16:27, כשעתיים אחרי האירוע. על פי המפורט בדו"ח שמע קחלון מהמתלון שלאחר שנודע באותו יום למערערת על התלונה הקודמת שהגיש נגדה, היא החלה לצעוק ולאיים "אני לא ילך לכלא, אתה תראה מה אני יעשה לך", ולאחר שסיימה לאיים בעטה בצלעותיו וגרמה לו ליפול על הרצפה. על אף פרק הזמן הניכר שחלף מאז האירוע ועד לשיחה עם קחלון, דומה כי ניתן לקבוע שגם אמרה זו, בדומה לזו עליה דיווח ק', קבילה.

פני הדברים שונים עד מאד ככל שמדובר בהודעה ת/1, אותה הודעה העומדת בלב הכרעת הדין המרשיעה, אשר נגבתה מהמתלון על ידי החוקר מיכאל אשרוב בשעה 20:38, בחדר המיון בבית החולים אסף הרופא. בכל הנוגע לשאלת קבילותה של הודעה זו מכוח הוראת סעיף 10(1) לפקודה מתעוררים שלושה קשיים מצטברים, המעוררים ספק רב

עמוד 10

בנוגע לאפשרות לבסס עליה ממצאים.

ראשית, מדובר בהודעה שנגבתה למעלה משש שעות תמימות לאחר האירוע, וגם אם במקרים המתאימים ניתן להכיר בקבילות אמרות קרבן אלימות גם בחלוף מספר שעות, הרי שמדובר במקרים חריגים המחייבים הנמקה של ממש. שנית, מהעדויות שהובאו לפני בית המשפט קמא עולה כי עוד בטרם נגבתה אותה הודעה, שוחח המתלון ממושכות הן עם ק' והן עם מ' (ראו עדות ק' בעמ' 41 ש' 14-22), וחלק מאותן שיחות אף נסב על האירוע עצמו (ראו עדות מ' בעמ' 48 ש' 12 - עמ' 49 ש' 6 וכן בעמ' 50 ש' 32 - עמ' 51 ש' 11). כזכור, מערכות היחסים בין המערערת לבין ק' ומ' לא הייתה טובה, וזאת בלשון המעטה, ועל רקע זה יש טעם בטענת הסנגור לפיה מעורבותם של אותם "גורמים מזהמים", עובר לגביית ההודעה, מטילה ספק רב באשר לאפשרות לראות בה אמרה ספונטנית. שלישית, וזה העיקר, טעמי הקבילות של אמרות מעין אלה, כאמור בפסיקה שצוטטה לעיל, עומדים בתוקף כל עוד נמסרת האמרה "תחת השפעתו" של האירוע האלים והמסעיר שהתרחש בתכוף. דומה כי במקרה שלפנינו, בחלוף אותן שעות ארוכות ולאחר שיחות ממושכות שניהל עם בנו ובנותיו, אבדה אותה "זיקה מקשרת" בין האירוע לבין מתן האמרה, אשר מסלקת את החשש שמא האמרה כוזבת.

בשים לב לאמור לעיל ספק בעינינו האם ניתן היה לקבל את הודעת המתלון ת/1 כראיה לאמיתות התוכן, בהתאם להוראת סעיף 10(1) לפקודה. מסקנה זו מתבקשת גם מנקודת המבט שהזכרנו בפתח דברינו, זו של ההליך הפלילי הרגיל שהיה מתנהל אלמלא נפטר המתלון בטרם נשמעה עדותו. הדעת נותנת כי אילו היה המתלון בחיים, היה הוא נדרש להעיד על שארע, וככל שהיה אכן מעיד ומוסר גרסתו, איש לא היה מעלה על דעתו להגיש את הודעתו כראיה עצמאית לאמיתות התוכן לפי סעיף 10(1) לפקודה, על אף שבהיבט המשפטי, השאלה אם העד מעיד אם לאו אינה משפיעה כלל על שאלת קבילות אמרת החוץ. תעיד על כך העובדה כי בטרם נפטר המתלון לא הופיע גובה ההודעה ת/1 ברשימת עדי התביעה, ועד זה צורף לבקשת התביעה רק לאחר מותו של המתלון.

מהכרעת הדין של בית המשפט קמא עולה כי היא מבוססת במידה רבה על האמור בהודעה ת/1, הנתפסת שם כראיה העיקרית לחובת המערערת, אליה מצטרפים חיזוקים שונים המפורטים שם. בנסיבות אלה, מסקנה פוזיטיבית בדבר אי קבילותה של ההודעה ת/1 הייתה מובילה בהכרח לקבלת הערעור על הכרעת הדין ולזיכוייה של המערערת. כאמור, נוטים אנו לקבוע כי ההודעה הנ"ל אינה קבילה, אך הכרעה מובהקת איננה הכרחית שכן לטעמנו, אפילו הייתה ההודעה ת/1 קבילה לשמש כראיה לאמיתות התוכן, לא היה די בראיות שהוצגו כדי לבסס את אשמת המערערת ברמה של מעל לכל ספק סביר.

עצמת הראיות - מעל לכל ספק סביר

על מנת להבהיר עמדתנו בהקשר זה נפתח בדוגמה, אמנם דוגמה קיצונית, אך כזו שאינה דמיונית כלל ועיקר, אלא לקוחה מתוך הפסיקה עצמה - ע"פ 4257/07 פלוני נ מ"י (5.3.08). במקרה זה פורטו, בין יתר הראיות, אמרותיו של קורבן מעשה דקירה, אשר נמסרו בסמוך לאחר הדקירה, ונמצאו קבילות לפי סעיפים 9 ו-10(1) לפקודה. והנה, מסתבר, כי תחילה מסר אותו עד, שניות לפני שאיבד את הכרתו, כי אדם מסוים דקר אותו, אך לאחר ששב להכרתו, ולאחר ששוחח עם אחיו, ובעודו באמבולנס בדרכו לבית החולים, שינה גרסתו ומסר כי אדם אחר דקר אותו. באותו

מקרה, כל אחד מהצדדים ביקש להסתמך על אחת מבין שתי האמירות הסותרות הללו, אך בית המשפט העליון דחה את עמדות שני הצדדים והבהיר כי:

"קביעת ממצאים במשפט פלילי נעשית על בסיס שכנוע של בית המשפט באמיתות הדברים ברמת הוודאות הנדרשת, ולא על יסוד פרשנויות דחוקות של אמרות שונות וסותרות של קרבן אלימות".

דברים נכוחים אלה כאילו נכתבו לענייננו, שהרי הכרעת הדין כולה מבוססת במקרה זה על אמרות שונות של קרבן האלימות, אשר חלקן אינן תואמות זו את זו ומקצתן אף סותרות זו את זו, באופן שאינו מאפשר קביעת ממצאים ברמת הוודאות הדרושה להרשעה בפלילים.

באשר לאי ההתאמות, כלומר העדר גרסה ברורה ועקבית באמרות השונות שתועדו מפי המתלונן, נזכיר כי תחילה שמעה ממנו א' שהמערערת "דחפה" אותו, ואילו בהמשך שמעו ממנו ק' והשוטר קחלון שהמערערת "בעטה בו". ב-1/ת מופיעה מעין גרסת ביניים לפיה המערערת נתנה לו "מכת דחיפה עם הרגל". ערים אנו לכך שמדובר בגרסאות דומות, אשר אינן בהכרח סותרות זו את זו או מעידות על היעדר מהימנות, אך כיצד ניתן לקבוע ממצאי העובדה הנדרשים על מנת לעמוד על מעשיה המדויקים של המערערת, כאשר לא נשמעה עדות המתלונן ואין כל ראיה נוספת לגבי אופן התרחשות האירועים זולת "פרשנויות", דחוקות יותר או פחות, של אמרותיו?

סימני השאלה משמעותיים עוד יותר כאשר מדובר בעבירת האיומים, שכן זו כלל לא הוזכרה על ידי א' וק', ועלתה לראשונה רק בדו"ח הפעולה ת/2 של השוטר קחלון. מה פשר השמטת הדברים בשיחות המקדימות של המתלונן עם א' ועם ק', ומה משקלן של השמטות אלה, בהתחשב בכך שעדות המתלונן והסבריו לא נשמעו? נוסף לכך את העובדה כי האיום שתועד על ידי קחלון ("אתה תראה מה אני יעשה לך") שונה מזה שמתועד ב-1/ת ("אני אהרוג אותך"), ושוב מתעוררת השאלה כיצד ניתן לקבוע האם ובאיזה אופן איימה המערערת?

גם אם לא היה די בכל אלה כדי לזכות את המערערת מאחריות כזו או אחרת לפציעת המתלונן, לקשיים האמורים יש לצרף את עדותה של א' לגבי אמרה נוספת של המתלונן, אמרה הסותרת מכל וכל את טענותיו לגבי אירוע התקיפה, והכוונה היא לדבריה בעמ' 30 - 31 לפרוטוקול לפיהם טען בפניה המתלונן, בשיחה שניהלה עמו בבית החולים, כי הוא אינו יודע כלל כיצד נפל ("הוא פשוט אמר אני לא יודע איך נפלתי" - עמ' 31 ש' 21).

בית המשפט קמא, אשר ראה בא' עדה מהימנה, לא התעלם מאמרה בעייתית זו אך הניח שמדובר באמרה לא מדויקת או בפרשנות שגויה לאמרה של האב. למסקנה זו הגיע בית המשפט קמא לנוכח העובדה כי אותה אמרה אינה מתיישבת עם גרסתו "העקבית והמהימנה" של המתלונן, כפי שנמסרה בהזדמנויות האחרות שתוארו.

לטעמנו, במסקנה אחרונה זו נתפס בית המשפט קמא לכלל טעות. כלל האמרות שתועדו מפיו של המתלונן מצויות במעמד נורמטיבי דומה, הודעת חוץ של קרבן אלימות, ועצם העובדה כי במרבית המקרים מסר גרסה מסוימת ובמקרה אחר גרסה סותרת, אינה מקנה כל עדיפות לאחת הגרסאות על פני רעותה ואינה הופכת אחת מהן למהימנה יותר.

משהעידה א', אשר הותירה רושם אמין, על כך שהמתלונן אמר לה מפורשות שאינו יודע כיצד נפל, לא הייתה כל הצדקה לדחות את דבריה אלה, אך משום שאינם עולים בקנה אחד עם אמרות אחרות של המתלונן. בנסיבות אלה, וכפי שציין בית המשפט קמא עצמו בסעיף 24 להכרעת דינו, די בדבריה אלה של א' על מנת להקים ספק סביר באשמתה של המערערת.

סוף דבר

רחוקים אנו מכל קביעה פוזיטיבית בדבר התרחשות שונה מזו המתוארת בכתב האישום ובהכרעת הדין, ובהחלט ייתכן כי אילו היה המתלונן מעיד היה הוא מסיר, אולי אפילו בקלות רבה, כל ספק המתעורר לנוכח אי ההתאמות והסתירות שהתגלו באמרותיו השונות, באופן שהיה מוביל להרשעתה המוצדקת של המערערת בכל המיוחס לה.

אלא שהמתלונן לא העיד, ולפני בית המשפט קמא עמדו רק צבר של אמרות שתועדו מפיו, לרבות אמרה הסותרת מפורשות את התזה עליה מבוסס כתב האישום. בנסיבות מעין אלה לא היה מקום להניח הנחות, להעניק פרשנויות או לבצע הערכות לוגיות בדבר סבירותה או אי סבירותה של אמרה כזו או אחרת. הראיות מותרות ספק, ומספק זה זכאית המערערת ליהנות.

לאור כל האמור לעיל, אנו מקבלים את הערעור ומורים על זיכוייה של המערערת, מחמת הספק. ממילא, יבוטל גם העונש שהושת עליה במסגרת גזר הדין.

ניתנה היום, כ' אב תש"פ, 10 אוגוסט 2020, בנוכחות
המערערת וב"כ הצדדים.

חגי טרסי, שופט

זהבה בוסתן, שופטת עמיתה

דנה מרשק מרום, שופטת
אב"ד